

- Pelc Vladimír, JUDr. Bc., Ph.D.,
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
- Poništ Viliam, Mgr., Ph.D.,
Národná banka Slovenska
- Provazník Jan, JUDr., Ph.D.,
Masarykova univerzita, Právnická fakulta
- Púry František, JUDr., Ph.D.,
Nejvyšší soud ČR
- Richter Martin, JUDr., Ph.D.,
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
- Romža Sergej, prof. JUDr. Ph.D.,
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta
- Říha Jiří, JUDr. Bc., Ph.D.,
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
- Smejkal Vladimír, prof. Ing., CSc., LL.M., DrSc.
Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská
- Šanta Ján, doc. JUDr., Ph.D., LL.M., MBA,
Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR
- Šanta Ivo, Mgr., MBA,
Instant Trading EU Praha
- Šelleng Dalibor, JUDr., Ph.D.,
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
- Šimánová Hana, JUDr.,
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
- Šimovček Ivan, prof. JUDr., CSc.,
Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta
- Štrkolec Martin, JUDr., Ph.D.,
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta
- Techl Jaroslav, Ing.,
Ministerstvo vnitra ČR
- Tlapák Navrátilová Jana, doc. JUDr. Mgr., Ph.D.,
Univerzita Karlova, Právnická fakulta
- Záhora Jozef, prof. JUDr., Ph.D.,
Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva

OBSAH

Předmluva	II
I. ZAJIŠTĚNÍ ELEKTRONICKÉHO DŮKAZU A SOUVISEJÍCÍ KONCEPČNÍ OTÁZKY	13
1. Pojem elektronického důkazu	14
2. Dosavadní poznatky o procesním režimu pro zajištění elektronického důkazu	15
3. Některé koncepční otázky zajištění elektronického důkazu	20
Závěr	26
2. HODNOTENIE DIGITÁLNYCH DŮKAZOV	28
1. Trestnoprocesná a kriminalistická charakteristika digitálnej stopy (dôkazov)	29
2. Osobitosti zisťovania, procesného zaistovania a znaleckého skúmania digitálnych stôp (dôkazov)	32
3. Všeobecné teoretické a aplikačné východiská hodnotenia digitálnych dôkazov	34
4. Interpretáčn é a aplikačné problémy súvisiace s hodnotením digitálnych dôkazov	38
Záver	45
3. PERSPEKTÍVY DIGITALIZÁCIE JUSTIČNEJ SPOLUPRÁCE V TRESTNÝCH VECIACH V EÚ	46
1. Historické súvislosti	47
2. Návrh nariadenia o digitalizácii justičnej spolupráce	51
3. Návrh smernice o digitalizácii justičnej spolupráce	53
4. Návrh nariadenia o zriadení platformy spolupráce spoločných vyšetrovacích tímov	54
5. Návrh nariadenia o digitálnej výmene informácií v prípadoch terorizmu	55
Záver	57
4. AGENT V KYBERNETICKOM PRIESTORE	59
1. Základná kategorizácia protiprávných útokov v kybernetickom priestore	59
2. Priame protiprávne ľudské správanie v kyberpriestore suplujúce bežnú medziľudskú komunikáciu	61
3. Agent	63
4. Získavanie dôkazov v kybernetickom priestore – kedy ide o použitie agenta a kedy nie?	64
Záver	68

5. INTERPRETACE ŠKODY VE SVĚTLE NOVÝCH TECHNOLOGIÍ V ROZHODOVACÍ PRAXI NEJVYŠŠÍHO SOUDU	69
1. Škoda v trestním právu	69
2. Některé zvláštnosti při stanovení škody a její výše v souvislosti s novými technologiemi	73
Závěr	75
6. AKTUÁLNE VÝZVY ZAISŤOVANIA ELEKTRONICKEJ KOMUNIKÁCIE	77
1. Stručný exkurz právnou úpravou	78
2. Zaisťovanie elektronickej komunikácie realizovanej prostredníctvom aplikácií na výmenu správ	84
Záver	90
7. DIGITÁLNÍ DŮKAZY A JEJICH HODNOCENÍ	92
1. Co je digitálním důkazem	92
2. Vybrané zásady řízení	93
3. Věrohodnost digitálního důkazu	94
4. Autenticita a integrita digitálního důkazu	94
5. Důvěryhodnost digitálního důkazu	95
Závěr	96
8. VĚZEŇSKÉ TELEFONICKÉ NAHRÁVKY A JEJICH DŮKAZNÍ VYUŽITÍ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ	97
1. Právní úprava vězeňských telefonických nahrávek	99
2. Ústavní konformita stávající právní úpravy	100
3. Důkazní využití vězeňských nahrávek	103
4. Zahraniční exkurz	112
5. Zhodnocení argumentace ve prospěch důkazního využití nahrávek	116
Závěr	119
9. KRYPTOMĚNY A TRESTNÍ PROCES	122
1. Některé základní pojmy z oblasti kryptoměn	123
2. Kryptoměny v přípravném řízení	132
Závěr	140
10. BITCOIN A DALŠÍ KRYPTOMĚNY OČIMA TRESTNÍHO PRÁVA	142
1. K základnímu pojmosloví a bazálnímu zakotvení kryptoměn v právních předpisech	143
2. Kryptoměny a relace k trestné činnosti	147
3. Kryptoměny a judikatura	148
Závěr aneb vyžaduje Bitcoin a další kryptoměny z pohledu trestního práva zvláštní přístup?	150

II. VIRTUÁLNE MENY A ICH ODRAZ V TRESTNOM PRÁVE HMOTNOM A PROCESNOM V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	151
1. Virtuálne meny a ich technologicko – ekonomický aspekt (základné pojmy a východiská)	153
2. Virtuálne meny a ich všeobecný právny aspekt v Slovenskej republike	157
3. Virtuálne meny a ich trestno – právny aspekt	159
4. Virtuálne meny, ich zdaňovanie v Slovenskej republike a potencionálna daňová trestná činnosť	163
5. Virtuálne meny a ekonomická kriminalita	168
Záver	174
12. PLATEBNÍ PROSTŘEDKY A JEJICH TRESTNĚPRÁVNÍ OCHRANA V MĚNÍCÍ SE DOBĚ	175
1. Nahlédnutí do historie ochrany peněz	176
2. Ochrana platebních prostředků v minulosti	180
3. Ochrana platebních prostředků podle současného trestního zákoníku	184
Závěr	189
13. TECHNOLOGIE A ICH VPLYV NA TRESTNÉ ČINY PROTI MENE	191
1. Používanie nových technológií vo vzťahu k objektívnej stránke trestných činov proti mene	192
2. Nové technológie – dostupnosť výpočtovej techniky a vplyv na trestné činy proti mene	193
3. Falšovanie „podľa manuálu“	196
4. Darknet, kryptomeny a slovenská pošta	198
5. Neoprávnené reprodukcie	200
Záver	202
14. SPECIFIKA VYŠETŘOVÁNÍ DAŇOVÝCH PODVODŮ VE SVĚTLE NOVÝCH TECHNOLOGIÍ	204
1. Požadavek náležitě odborné způsobilosti policejního orgánu vyšetřujícího daňové podvody	206
2. Povinnost mlčenlivosti a možnosti jejího prolomení	207
3. Elektronické důkazní prostředky při vyšetřování daňových podvodů	211
Závěr	215
15. VYUŽITIE MODERNÝCH TECHNOLOGIÍ NA PORUŠOVANIE PRÁVA NA SÚKROMIE V OBYDLÍ	217
1. Trestnoprávna ochrana súkromia v obydlí	219
2. Moderné technológie na sledovanie osôb v obydlí	222
Záver	226

16. ELEKTRONICKÝ MONITORING A JEHO NEVYUŽITÝ POTENCIÁL	227
1. Podstata elektronického monitoringu	228
2. Právní úprava trestu domácího vězení a kontroly jeho výkonu	230
3. Právní úprava využití elektronického monitoringu v souvislosti s nahrazením vazby	231
4. Praktická realizace elektronického monitoringu v České republice	234
Závěr	238
17. ELEKTRONICKÝ MONITOROVACÍ SYSTÉM A ČR – PŘÍLEŽITOST DOSUD NEVYUŽITÁ	239
1. Trnitá cesta k realizaci	241
2. Spuštění systému	243
3. Znovu na začátku?	244
Závěr a otázky de lege ferenda	245
18. TRESTNÝ ČIN NEOPRÁVNĚNÉHO POŘÍZENÍ OBRAZOVÉHO A ZVUKOVÉHO ZÁZNAMU DE LEGE FERENDA	247
1. Kriminalizace neoprávněného pořízení obrazového a zvukového záznamu v zahraničí	248
2. Je skutečně nutné zavést trestný čin neoprávněného pořízení obrazového a zvukového záznamu?	251
Závěr	255
19. ROBOTI ZA MŘÍŽEMI – JE ČESKÉ TRESTNÍ PRÁVO PŘIPRAVENO NA ROZVOJ UMĚLÉ INTELIGENCE?	256
1. Umělá inteligence – definiční přístup	257
2. Modely trestní odpovědnosti – nástin problematiky	262
3. Umělá inteligence jako nástroj spáchání (první model)	262
4. Selhání umělé inteligence jako způsob naplnění objektivní stránky nedbalostních trestných činů (druhý model)	264
5. Umělá inteligence jako subjekt trestního práva hmotného	266
6. Kritika (nedostatečnost) modelů trestní odpovědnosti	270
Závěr	278
20. BEZPILOTNÍ LETADLA (DRONY) A OPRÁVNĚNÍ POLICISTŮ K ZAMEZENÍ JEJICH PROVOZU	280
1. Drony v postmoderním světě	281
2. Drony u Policie ČR a jejich užití	285
3. Oprávnění policistů (a faktické možnosti) k zamezení bezpilotního provozu	288
Závěr	292

21. AUTONOMNÍ VOZIDLA – VYBRANÉ OTÁZKY VZNIKU TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI	294
1. Autonomní vozidla	295
2. Východiska trestněprávního zkoumání	297
3. Zahraniční kazuistika	298
4. Možnosti řešení v režimu trestního práva	299
Závěr	304
22. TRESTNÉ ČINY PROTI POČÍTAČOVÝM SYSTÉMŮM	305
1. Fenomén počítačové kriminality a trestní právo	306
2. Trestné činy proti počítačovým systémům v kontextu zvláštní části trestního práva hmotného	308
3. Problematické aspekty trestných činů proti počítačovým systémům	310
Závěr	313
23. TRESTNÍ (NE)ODPOVĚDNOST ZA DDoS ÚTOKY	314
1. Stručná charakteristika DDoS útoků	315
2. Relevantní právní úprava	318
3. Analýza stavu de lege lata	320
4. Perspektiva novelizace § 230 tr. zákoníku anebo stav de lege ferenda	325
Závěr	326
24. KYBERŠIKANÁ	327
1. Vymedzenie šikany a kyberšikany vo všeobecnosti	328
2. Trestnoprávna úprava kyberšikany	331
3. Hybridná trestná činnosť	338
4. Niektoré aspekty právnej ochrany pred kyberšikanou	342
Záver	345
25. KYBERGROOMING – ZRCADLO SPOLEČNOSTI?	347
1. Co je kybergrooming?	348
2. Výhody kyberprostoru pro kybergrooming	349
3. Přesun života do kyberprostoru jako determinanta kybergroomingu	354
4. Nástroje prevence?	356
Závěr	358
26. K PROBLEMATICE SPÁCHÁNÍ PŘEČINU VÝTRŽNICTVÍ V PROSTŘEDÍ ELEKTRONICKÝCH A DIGITÁLNÍCH MÉDIÍ	360
1. Několik poznámek k přečinu výtržnictví	363

2. Vybrané aspekty skutkové podstaty přečinu výtržnictví v prostředí elektronických a digitálních médií	365
3. Výtržnictví v médiích v aplikační praxi: Trestní stíhání starosty Pavla Novotného	373
Závěr	382
27. AKTUÁLNÍ TRENDY V OBLASTI ODHALOVÁNÍ A POSTIHOVÁNÍ DROGOVÉ KRIMINALITY – VYBRANÉ ASPEKTY	384
1. Nové technologie a jejich vliv na oblast drogové kriminality	386
2. Diferenciace jednotlivých návykových látek jako účinný prostředek zohlednění povahy a závažnosti spáchaného drogového deliktu	389
3. Praktická uplatnitelnost trestných činů podle § 284 a 285 tr. zákoníku	391
4. Množství větší než malé	393
Závěr	395
28. MONITORING A MAPOVÁNÍ ŽIVOČICHŮ JAKO PROSTŘEDEK K ODHALOVÁNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI	398
1. Prostředky k monitorování a mapování zvířat	399
Závěr	405
LITERATURA	407

PŘEDMLUVA

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

do rukou se Vám dostává publikace z konference tradičně pořádané katedrou trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy v jarních měsících roku v reprezentativních prostorách pražského Karolina, jež protentokrát – stejně jako konference samotná – nese název Vliv nových technologií na trestní právo.

Musím se přiznat, že poté, co jsme spolu se členy organizačního týmu, vedení snahou o odborný diskurz na téma co možná nejvíce aktuální a neotřelé, pro letošní ročník vybrali právě toto zaměření, byl jsem naplněn určitou obavou, abychom program konference zaplnili. Trochu skepticky jsem totiž očekával, že počet přihlášených příspěvků nebude veliký. O to více jsem byl proto posléze mile překvapen, že ač nejde o téma formulované na první pohled tak, aby se v něm z hlediska svého odborného zaměření našli úplně všichni ti, kdo se zabírají trestním právem a obory souvisejícími, příspěvatelem je nakonec slušné množství a jejich texty nabízejí opravdu širokou škálu rozličných pozoruhodných myšlenek.

Než přistoupíte k jejich pročitání, dovoluji mi úvodní stránky publikace věnovat krátkému zamyšlení nad vývojem technologií v posledních desetiletích a v posledních letech.

Připomeňme si, že v roce 1981 byl představen první počítač (PC) společnosti IBM, loni tedy oslavil své čtyřicetileté výročí. Zhruba před třiceti lety byla Česká republika připojena k internetu.

Kam jsme se za oněch třicet let posunuli?

Začíná se hovořit o trestní odpovědnosti umělé inteligence. Dokonce taková slovníková organizace, jakou je Mezinárodní společnost pro trestní právo, soustředí na tuto tematiku takovou pozornost, že její následující kongres je věnován právě problematice trestní odpovědnosti umělé inteligence. Nezapomeňme, že kromě toho se vedou debaty také o trestní odpovědnosti za ni. Počítače vyspěly od okamžiku, kdy byly uvedeny v život, do té míry, že si samy sbírají data, ta vyhodnocují a uzpůsobují svoji odezvu na ně. Samy se tedy učí. Jde o jev, který bychom před zmíněnými 40 lety určitě nepředpokládali. To, že počítače dnes ovlivňují celý svět, je zřejmé. Stačí si připomenout události posledních dní, kdy hackerská komunita Anonymous ovládla ruské špionážní satelity nad Ukrajinou právě prostřednictvím